

**Raftul
Denisei**

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

KAREN BLIXEN

Povestiri de iarnă

Traducere din daneză de
IOANA A. MANOLESCU

HUMANITAS
fiction

Redactor: Luana Schidu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Elena Stuparu
DTP: Florina Vasiliu, Carmen Petrescu

Tipărit la Ganesha Publishing House

KAREN BLIXEN

VINTER-EVENTYR

© Karen Blixen/ Rungstedlundfonden & Gyldendal, Copenhagen 1942.

Published by agreement with Gyldendal Group Agency.

All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2014, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BLIXEN, KAREN

Povestiri de iarnă / Karen Blixen;

trad.: Ioana A. Manolescu. – București: Humanitas Fiction, 2014

ISBN 978-973-689-814-3

I. Manolescu, Ioana A. (trad.)

821.113.4-32=135.1

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

Povestea micului mus

Vasul *Charlotte* naviga dinspre Marsilia spre Atena pe o vreme ploioasă și o mare neliniștită și cenușie după furtună. Simon, micul mus, stătea pe puntea udă care-i fugea de sub picioare, ținându-se de o pânză. Privea în sus spre norii purtați de vânt și spre al doilea catarg. O pasăre își căutase acolo adăpost și, încurcându-se în corzile velei, se lupta acum cu disperare să scape. Băiatul privea de pe punte zbaterea aceea de aripi și căpșorul care se smucea dintr-o parte într-alta.

Experiența îl învățase pe Simon că pe lumea asta fiecare trebuie să se descurce de unul singur. Doar copiii și cei săraci cu duhul erau îndreptățiți să ceară ajutorul altora. Lupta pe viață și pe moarte care se purta acolo sus îl furase o clipă de parcă el însuși ar fi luat parte la ea. Se întreba ce soi de pasăre era. În ultimele zile multe călătoare înaripate se odihniseră pe catargul vasului: rândunele, prepelițe, grauri și, o dată, chiar o pereche de șoimi pelerini. Băiatul își spunea că pasărea de acum seamăna cu un șoim. Își aminti cum, cu mulți ani în urmă, în țara lui, nu departe de casă, a observat de aproape un șoim călător care se odihnea pe o piatră. Se apropiase de el, dar acesta își luase repede zborul. Poate era aceeași pasăre. „Șoimul ăsta e întocmai ca mine. Atunci era acolo, acum e aici”, își spusese el.

Gândul trezi în Simon un sentiment de solidaritate, acea conștiință a apartenenței la o soartă comună. Stătea acolo și urmărea pasărea cu inima cât un purice. Cum nu era pe aproape nici un marinar care să rădă de el, băiatul se gândi că trebuia să ajungă în vârful, să o salveze. Își îndepărtă părul de pe frunte,

își sumese mâncile, se mai uită o dată de jur-împrejur pe punte și începu cățărarea. Balansul catargului îl obligă de câteva ori să se oprească și să-și tragă sufletul. În vârf, constată că era într-adevăr vorba de un șoim pelerin. Când ajunsese în dreptul lui, acesta se opri din zbatere. Stătea acum liniștit și îl fixa cu o pereche de ochi galbeni, rotunzi, sălbatici și pătrunzători. Simon îl prinse cu o mână în timp ce pe cealaltă o duse la buzunarul unde avea cuțitul și tăie frânghiile din jur. I se făcu brusc frică uitându-se în jos, dar, în același timp, simțea acum cu toată ființa lui că urcase acolo mânat de propria lui dorință, nu la imboldul altcuiva. Fu cuprins de mândrie și de fericire, de parcă reușita sa dovedea că cerul și marea, norii, șoimul și el însuși erau una. Cum se văzu liber șoimul îl împunse atât de violent pe băiat cu ciocul în degetul mare, încât îi țâșni sângele și fu gata, gata să scape pasărea din mână. Înfuriat, o lovi peste cap, împingând-o sub haină, ca să nu poată fugi.

Apropiindu-se de punte, îi auzi pe bucătar și pe fochist apostrofându-l brutal din josul catargului și întrebându-l ce căuta acolo. Era foarte obosit, îl dureau mâinile și picioarele. Cu pleoapele căzându-i, scoase șoimul de sub haină și îl arătă celor doi. Pasărea stătea nemișcată pe mâna lui. Cei doi marinari izbucniră în hohote zgomotoase de râs și-și văzură de drum. Simon lăsă șoimul jos, făcu un pas înapoi și îl studie cu atenție. Își dădu curând seama că era prea slăbit pentru a-și lua singur zborul de pe puntea alunecoasă, așa că îl ridică pe marginea unei vele strânse. Pasărea începu să-și curețe penele, scutură de două-trei ori din cap, apoi se înălță brusc. Simon îi urmări pentru câteva secunde mișcările deasupra mării învolburate și cenușii și își spuse: „Uite cum zboară șoimul meu!”

Când *Charlotte* se întoarse acasă, Simon debarcă și se angajă pe altă navă. După doi ani era marinar secund pe goeleta *Hebe* care era ancorată în Bodø, în nordul coastei norvegiene, așteptând o încărcătură de heringi.

La marea piață de pește din Bodø soseau vase din toate colțurile lumii. Întâlneau aici ambarcațiuni suedeze, finlandeze, daneze și rusești. Portul era o pădure de catarge, iar pe țarm viața se desfășura într-un vacarm turbulent și imprezibil în care se amestecau tot soiul de limbi și sălbatiche bătăi în toată regula. În doc, vasele pline cu mărfuri se umpleau de negustori de diferite naționalități și de laponi – niște oameni mici și galbeni cu ochi oblici și mișcări silențioase, pe care Simon îi vedea pentru prima oară. Veneau pe vapoare să vândă obiecte din piele brodate cu perle, sau nasturi și mânere de cuțit din coarne de ren. Era începutul lui mai. Un infinit salin, acoperit de țipete de păsări, cerul și marea erau atât de strălucitoare și clare, încât își luau privirea, de parcă cineva ar fi umezit la nesfârșit niște cuțite invizibile, din toate părțile, până sus în eter.

Simon era surprins și cucerit de lumina care aici ținea până în zori. Nu învățase geografie și deci nu atribuia fenomenul latitudinii la care se afla Bodø, ci îl interpreta ca pe un semn al bunăvoinței acestui univers, o epifanie. Toată copilăria lui fusese un băiat scund și firav, însă iarna trecută se înălțase brusc, oasele îi deveniseră grele și prinsese putere. Simțea că norocul acesta izvora din același loc ca limpezimea și dulceața aerului, din aceeași nouă grație covârșitoare care plutea deasupra lui. Încurajarea îi era necesară pentru că fusese dintotdeauna o natură timidă și temătoare, dar acum trăia vremuri mai bune și nu mai cerea nimic puterii regeneratoare a universului. Restul depindea de el însuși. Pornea încet și mulțumit înspre lumea senină.

Într-o seară, fiind în oraș, în permisie, se îndreptă spre una din barăcile unde un mic negustor rus, un evreu, vindea ceasuri din aur. Toți marinarii știau că erau de fapt dintr-un metal ieftin și că nici măcar nu funcționau, dar le cumpărau totuși pentru a se lăuda cu ele prin oraș. Simon admiră îndelung orologiile, studiind diversele mărimi, dar nu cumpără nici unul. Bătrânul negustor avea tot felul de mărfuri pe vas, printre care și o cutie cu portocale. Băiatul mai gustase portocale în călătoriile

lui și, luând în mână una, hotărî să o cumpere. Se gândea să meargă pe o colină care privea spre mare și s-o mănânce.

Porni la drum și ajunse la marginea orașului unde dădu cu ochii de o fată într-o rochie de un albastru spălăcit care îl fixa din spatele unui gard. Avea vreo treisprezece, paisprezece ani, era subțire ca un țipar, cu o față pistruiată, rotundă și luminoasă, și cu o coadă lungă pe spate. Cei doi tineri se cercetară atent unul pe celălalt.

— La ce te uiți așa? o întrebă Simon pentru a spune ceva. Chipul copilei se luminează într-un zâmbet strălucitor și obraznic.

— La bărbatul cu care mă voi căsători într-o zi, răspunse fata.

Ceva din înfățișarea ei îl umplu de încredere și îi întoarse zâmbetul.

— Să fiu eu acela? o întrebă.

— Ha, ha, îi răspunse fata, poți să fii sigur că e ceva mai mare decât tine.

— Bine, dar nici tu nu ești foarte mare...

Fata scutură încet și îndelung din cap.

— Nu, spuse, dar când voi fi mare, să știi că voi fi foarte frumoasă și că voi purta pălărie și pantofi cu toc.

— Vrei o portocală? o întrebă Simon, cum nu putea să-i ofere nici unul din lucrurile pe care le numise ea.

Fata se uită scurt la portocală, apoi la el.

— Sunt foarte bune, o îndemnă el.

— De ce nu o mănânci tu în cazul ăsta?

— Am mâncat foarte multe pe vremea când eram în Atena. Pe asta am dat o marcă.

— Cum te cheamă? îl întrebă ea.

— Simon, dar pe tine?

— Nora, răspunse fata. Și ce vrei pentru portocala ta, Simon? Auzindu-și numele rostit de fată, Simon deveni brusc curajos.

— Mă lași să te sărut pentru portocala asta? întrebă el.

Nora îl privi cu multă seriozitate.

— Da, te las.

În aceeași clipă Simon simți cum se înfierbântă de parcă ar fi alergat o lungă distanță. Când fata întinse mâna după portocală, el îi prinse încheietura mâinii. Se auzi o voce care o striga din casă.

— Este tatăl meu, spuse ea în timp ce încerca să-i înapoieze portocala pe care el o refuza. Vino aici mâine și îți voi da sărutul promis, mai apucă ea să spună în grabă.

Cu aceste cuvinte se smulse de lângă el și intră în casă. Se uită după fată o vreme apoi se întoarse la ambarcațiunea lui.

Simon nu era obișnuit să-și facă planuri de viitor și nu știa nici acum dacă se va întoarce la copilă ori nu. Seara următoare fu nevoit să rămână pe punte pentru că ceilalți marinari plecară pe țarm. Dar nu era supărat. Se gândi că va sta pe punte cu Alert, câinele vaporului, și că se va distra cântând la acordeonul pe care și-l cumpărase de curând. O seară limpede îl înconjură din toate părțile. Cerul era rozaliu, marea liniștită, incoloră și lăptoasă. Doar bărcile care se apropiau de țarm lăsau în urmă dăre indigo. Simon cânta. După o vreme, emoționat de propriile sunete își ridică privirea și dădu cu ochii de o lună plină.

Cerul era atât de luminat, încât nu părea să fie nevoie de o lună acolo sus. Parcă venise dintr-un mof. Era plină, tăcută și arogantă. În timp ce se uita la ea, îl fugeră gândul că trebuie să ajungă pe țarm chiar cu prețul vieții. Nu știa cum, deoarece ceilalți luaseră barca. Stătu pe punte nemișcat multă vreme – figură tristă și singuratică de mic marinăr pe un vapor. Apoi observă o barcă ce se îndrepta spre mal de la unul din vasele ancorate mai în larg și strigă. Erau niște oameni de pe ambarcațiunea rusească *Anna* care doreau și ei să ajungă în aceeași seară la țarm. Când se făcu înțeles, ei acceptară să-l ia, cerându-i un preț foarte mare pentru transport pe care până la urmă aveau să i-l dea înapoi. „Acești oameni cred cu siguranță că mă duc la țarm pentru fete“, se gândi Simon. Era mândru că într-un fel aveau dreptate și totuși greșeau, neștiind că pentru el fata chiar însemna ceva.

Când traseră la mal îl invitară să bea ceva cu ei și nu îi putu refuza – doar îl ajutaseră să ajungă pe țărm. Unul dintre ruși, mare și greu ca un urs, care îi spuse că se numea Ivan, se ameiți repede și îl înconjură pe Simon cu o tandrețe de urs, bătându-l pe spate, zâmbindu-i, râzându-i în față, dăruindu-i chiar o brățară de ceas din aur și sărutându-l pe ambii obraji. Asta îl făcu pe Simon să-și spună că și el ar trebui să-i dea Norei un cadou când se vor revedea. Când scăpă de ruși, intră într-unul din magazinele pe care le cunoștea și cumpără o mică eșarfă de mătase albastră în nuanța ochilor fetei.

Era sâmbătă seara și o mulțime de oameni se înghesuiau pe străzile înguste ale orașului. Veneau câte unul sau de braț, unii cântând, cu toții pregătiți să chefuiască întreaga noapte. În mijlocul acelei vieți tumultuoase, sub luna plină, gândul că fugise de pe vapor în loc să-l păzească și tăria pe care o băuse cu puțin timp în urmă îl ameițiră ușor. Se jucă cu eșarfa din buzunar. Era dintr-o mătase cum nu mai văzuse înainte și se gândea că-i pregătise un cadou frumos prietenei lui.

Nu-și aminti drumul spre casa Norei, rătăci o vreme și se întoarse apoi în strada de unde pornise prima oară. Îl cuprinsese deodată spaima că ar putea întârzia, lăsând-o să-l aștepte, și începu să alerge. Pe o alee îngustă, între două case din lemn, se lovi de un bărbat mare și văzu că era Ivan. Rusul îl luă în brațe pe băiat și-l strânse ca într-o menghină.

— Ce bine, ce bine, se bălbâi rusul emoționat. Te-am regăsit, micul meu prinț. Te-am căutat peste tot. Să știi că sărmanul Ivan a plâns de dorul prietenului său pierdut.

— Lasă-mă să plec, Ivan! strigă băiatul.

— Oho! Sigur. Acum plecăm împreună și te voi ajuta să obții tot ce dorești. Inima și banii mei sunt ale tale. Poți să faci cu ele ce dorești. Și eu am avut cândva șaisprezece ani, un mic miel al Domnului, și în această noapte vreau să mă simt din nou la fel de tânăr.

— Lasă-mă în pace! țipă Simon din nou. Mă grăbesc.

Cuprins

Povestea micului mus	5
Tânărul domn cu garoafă	19
Poveste despre o perlă	45
Invincibiii stăpâni de sclavi	64
Héloïse	92
Copilul visător	111
Din Danemarca de altădată	147
Alcmene	168
Peter și Rosa	208
Lanul de secară	244
O poveste cu tâlc	286